

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ ОПТИМІЗАЦІЙНИХ
РІШЕНЬ В ОБЛІКУ, КОНТРОЛІ ТА ОПОДАТКУВАННІ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *07 «Управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *071 «Облік і оподаткування»*

Освітньо-професійна програма *Діджитал-облік і контроль*

Ступінь вищої освіти *магістр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *071 Облік і оподаткування*
«24» листопада 2023 р. протокол №11.

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

К 20-04

1. Загальна інформація

Кафедра: [Цифрових технологій фінансових операцій](#)

Викладач: **Маркова Тетяна Дмитрівна,**
доцент кафедри цифрових технологій фінансових операцій, кандидат економічних наук,
[Профайл](#)

Контакти:
тел: 048-7124275
e-mail: markova.tetiana17@gmail.com

Викладач: **Пчелянська Гаїна Борисівна,**
старший викладач кафедри цифрових технологій фінансових операцій
[Профайл](#)

Контакти:
тел: 048-7124275
e-mail: gaya_od@ukr.net

Освітній компонент викладається на I курсі у I семестрі
Кількість: кредитів – 4, годин – 120

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні
денна	40	20	20
заочна	16	10	6
Самостійна робота, годин	Денна - 80		Заочна - 104

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Моделі і методи прийняття оптимізаційних рішень в обліку, контролі та оподаткуванні» свідчить, що в основу управління процесами покладаються управлінські рішення. Їхньою головною особливістю є те, що управлінські рішення приймають для забезпечення безперервного функціонування об'єкта управління. Процеси прийняття рішень лежать в основі будь-якої цілеспрямованої діяльності фахівця, у тому числі в обліково-аналітичній та економічній сфері. Прийняття рішень – найважливіша функція управління, якою повинен володіти кожен фахівець, який працює в цій сфері та бізнесі. Найважливішим резервом підвищення ефективності виробництва є підвищення якості прийнятих рішень, що досягається шляхом удосконалювання процесу прийняття управлінських рішень. Ефективне прийняття управлінських рішень необхідне для виконання управлінських функцій, що потребує удосконалення процесу прийняття обґрунтованих рішень у ситуаціях визначної складності, в умовах ризику та невизначеності й досягається шляхом використання методів та моделей прийняття рішень.

Розвиток економіки України в цілому і підприємств переробної харчової промисловості, рекреаційного та комерційного сектору зокрема, останніми роками відрізняється частою та різкою зміною тенденцій, відсутністю систематичності, переважанням кризових явищ над сталим розвитком. Отже, виникає потреба формування моделей прийняття рішень у сфері збалансованого функціонування та розвитку підприємств

різних галузей, які можуть надати можливості для вибору оптимального набору і формування календарного плану заходів, зв'язаних з екстремним реагуванням на дисбаланси з урахуванням фактору збалансованості при прийнятті управлінських рішень та систематичним підвищенням збалансованості функціонування і розвитку підприємств.

Освітній компонент «Моделі і методи прийняття оптимізаційних рішень в обліку, контролі та оподаткуванні» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Оптимізаційні методи і моделі», «Економічний аналіз», «Інформаційні системи і технології обліку», «Управлінський облік», «Адміністрування податків».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – озброїти здобувачі вищої освіти необхідними теоретичними знаннями та практичними навиками в галузі розробки та прийняття управлінських рішень; вибір та визначення умов, факторів та методів прийняття раціональних рішень; засвоєння методології визначення ефективності рішень, що приймаються; розуміння та вірне застосування принципів процесу прийняття рішень на найближчу та далеку перспективу, регулювання та контролювання механізму прийняття управлінських рішень.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Моделі і методи прийняття оптимізаційних рішень в обліку, контролі та оподаткуванні» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування та освітньо-професійній програмі «Діджитал-облік і контроль» підготовки магістрів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК5. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

СК9. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний

рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПР 5. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

ПР14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень			
1	Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень (Об'єкт, предмет і задачі курсу. Принципи управління як основа управлінських рішень. Сутність управлінського рішення вимоги до управлінських рішень. Види управлінських рішень).	2	1
2	Системний аналіз управлінських проблем (Поняття системного аналізу і умови його застосування при прийнятті управлінських рішень. Методологічні прийоми системного аналізу при розв'язанні управлінських).	2	1
3	Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень (Поняття методологія прийняття управлінського рішення. Етапи і організація процесу прийняття рішень).	2	1
4	Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень (Сутність програмно-цільового управління. Поняття програми і методика).	2	1
5	Методи аналізу впливу факторів на результати показників (Постановка задачі прямого факторного аналізу. Характеристика методів аналізу кількісного впливу факторів на зміну результатного показника).	2	1
Змістовний модуль 2. Моделі і методи прийняття управлінських рішень за сферами управління			
6	Моделі і методи прийняття рішень у прогнозуванні розвитку підприємства (Поняття, види прогнозів. Моделі і методи прогнозування. Порядок розробки моделі прогнозування. Оцінка ефективності моделей прогнозування.).	2	1
7	Моделі розв'язання проблем безбитковості діяльності підприємства (Теоретичні основи аналізу безбитковості. Методика проведення аналізу безбитковості. Напрями застосування аналізу безбитковості).	2	1
8	Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди (Задачі та інформаційна база для аналізу інвестицій в основні засоби. Методи аналізу інвестицій в основні засоби. Методи оцінки інвестицій, засновані на дисконтуванні).	2	1
9	Методи і моделі аналізу фінансових інвестицій (Поняття та особливості здійснення фінансових інвестицій. Форми фінансового інвестування. Методи аналізу фінансових інвестицій).	2	1
10	Інформаційна підтримка процесу розробки і прийняття управлінських рішень (Інформаційні системи як основа інформаційної підтримки автоматизації процесів прийняття управлінських рішень. Класифікація інформаційних систем.	2	1

	<i>Інформаційні системи підтримки прийняття управлінських рішень. Функціональні можливості комп'ютерних програм для аналізу господарської діяльності).</i>		
Разом за ОК:		20	10

5.2 Перелік лабораторних робіт

№ з/п	Назва лабораторних робіт	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Вивчення методів аналізу впливу факторів на результати показників	4	2
2.	Вивчення методів комплексної оцінки господарсько-фінансової діяльності підприємства	4	1
3.	Вивчення моделей і методів прийняття рішень у прогнозуванні розвитку підприємства	4	1
4.	Вивчення моделей розв'язання проблем безбитковості діяльності підприємства	4	1
5.	Вивчення методів і моделей аналізу інвестицій в основні фонди	4	1
	Всього	20	6

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Методи аналізу кількісного впливу факторів на зміну результативного показника (<i>Побудова лінійної моделі регресії і розрахунок прогнозу – точковий та інтервальний на один період вперед</i>)	20	20
2.	Моделі розв'язання проблеми безбитковості виробництва	20	30
3.	Методи комплексної оцінки господарського-фінансової діяльності	20	30
4.	Методи прийняття рішень у прогнозуванні діяльності бізнес-організації (<i>Визначення найкращої альтернативи в умовах ризику</i>)	20	28
	Всього	80	104

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *модульні контрольні роботи;*
- *тестування знань здобувачів з певних тем ОК;*
- *виконання і захист лабораторних робіт;*
- *усне опитування.*

Підсумковий контроль – **диференційований залік.**

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень		
Лекційний курс *	5	5
Лабораторні роботи*	30	30
Самостійна робота*	10	10
Тест*	5	5
Всього за змістовний модуль 1	50	50
Змістовний модуль 2. Моделі і методи прийняття управлінських рішень за сферами управління		
Лекційний курс *	5	5
Лабораторні роботи*	30	30
Самостійна робота*	10	10
Тест*	5	5
Всього за змістовний модуль 2	50	50
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи під час лекційного курсу (за один модуль) для денної та заочної форм навчання

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка
4,0-5,0 балів	<i>Присутність на лекціях, активна дискусія за темою лекцій та аргументовані відповіді</i>	відмінно
3,0 -3,9 балів	<i>Присутність на лекціях, активна дискусія за темою лекцій та задовільні відповіді</i>	дуже добре
2,0 – 2,9 балів	<i>Присутність на лекціях та задовільні відповіді</i>	добре
0,1-1,9 балів	<i>Присутність на лекціях та незадовільні відповіді</i>	достатньо
0	<i>Відсутність на лекціях</i>	незадовільно

Лабораторна робота (оцінювання однієї роботи)

Бали		Критерії оцінювання	Оцінка
денна	заочна		
11,5-12	16,6-20	<i>Лабораторна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
8,3-11,4	10-16,4	<i>Лабораторна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
6,2-8,2	6,6-9,9	<i>Лабораторна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
1,6-4,1	2-6,5	<i>Лабораторна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0-1,5	0-1,9	<i>Лабораторна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Тестування (оцінювання для денної та заочної форм навчання)

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка
4,0-5,0 балів	90 - 100 % правильних відповідей	відмінно
3,0 -3,9 балів	74 - 89% правильних відповідей	дуже добре
2,0 – 2,9 балів	60 - 73% правильних відповідей	добре
1,0 – 1,9 балів	35 - 59 % правильних відповідей	достатньо
0 – 0,9 балів	0-35 % правильних відповідей	незадовільно

Самостійна робота (оцінювання для денної та заочної форм навчання)

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка
9,0-10,0 балів	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
8,0 -8,9 балів	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
7,0 – 7,9 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
5,0 – 6,9 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 4,9 балів	Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Лабораторні заняття: виконання практичних робіт з використанням комп'ютерної техніки та програмного забезпечення з наступних захистом її результатів.

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій, оцінка, ілюстрація тощо), створення презентації за заданими темами.

Тестування: метод оволодіння лекційним матеріалом: онлайн -тестування.

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

† 1. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з курсу "Моделі і методи прийняття оптимізаційних рішень в обліку, контролі та оподаткуванні" [Електронний ресурс] : для здобувачів ступеню вищої освіти "Магістр" спец. 071 "Облік і оподаткування" ден. та заоч. форм навчання / Г. Б. Пчелянська, Т. Д. Маркова ; відп. за вип. В. В. Немченко ; Каф. обліку та аудиту. — Одеса : ОНАХТ, 2021. — 28 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1707651>

† 2. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з курсу "Моделі і методи прийняття оптимізаційних рішень в обліку, контролі та оподаткуванні" [Електронний ресурс] : для здобувачів ступеню вищої освіти "Магістр" спец. 071 "Облік і оподаткування" ден. та заоч. форм навчання / Г. Б. Пчелянська, Т. Д. Маркова ; відп. за вип. В. В. Немченко ; Каф. обліку та аудиту. — Одеса : ОНАХТ, 2021. — 14 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1707973>

- † 3. Електронна бухгалтерія [Електронний ресурс]: підручник / В. Я. Плаксієнко, І. М. Назаренко, К. С. Жалько, С. А. Гаркуша; за заг. ред. В. Я. Плаксієнко. — Київ: ЦУЛ, 2021. — 298 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHIT.2096463> *СМД*
- † 4. Інформаційні системи та технології [Електронний ресурс]: підручник / В. Б. Вишня, Е. В. Рижков, В. О. Мирошніченко та ін.; за заг. ред. В. Б. Вишні; Дніпропетр. держ. ун-т внутрішніх справ. — Дніпро, 2021. — 280 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHIT.2097614> *СМД*
- † 5. Хмарні сервіси в бізнесі. Практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. / В. О. Ткачук, К. В. Шиманська; Держ. ун-т "Житомирська політехніка". — Житомир, 2021. — 195 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHIT.2101522> *СМД*
- † 6. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті [Текст]: підручник / В. Д. Шквір, А. Г. Загородній, О. С. Височан; Нац. ун-т "Львівська політехніка". — 5-те вид. — Львів: Вид-во Львів. політехн., 2019. — 404 с. — МОН. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHIT.1680111> *СМД*
- † 7. Інформаційні технології та автоматизація [Текст]: монографія / З. В. Бондаренко, Н. В. Борисова, О. В. Бурдейна та ін.; за заг. ред. С. В. Котлика; Одес. лац. акад. харч. технологій. Одеса: Астропринт, 2020. 248 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHIT.1306496> *СМД*

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства фінансів України <https://www.mof.gov.ua/uk>
4. Оптимізаційні методи та моделі в підприємницькій діяльності: Навчальний посібник. / Волонтир Л.О., Потапова Н.А., Ушкаленко І.М., І.А.Чіков., Вінницький національний аграрний університет. Вінниця: ВНАУ, 2020 404 с. URL: <http://repository.vnsau.org/getfile.php/25186.pdf>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, Корпоративному кодексу ОНТУ, Кодексу академічної доброчесності ОНТУ, Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ, Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в ОНТУ, вимог ISO 9001:2015 та роботодавців

Викладачі

Тетяна МАРКОВА

Гаїна ПЧЕЛЯНСЬКА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри цифрових технологій фінансових операцій

Протокол від «23» листопада 2023 р. № 6

Завідувач кафедри

Галина ТКАЧУК

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП Діюжیتال-облік і контроль
проф. зав. кафедри ЦТФО

Галина ТКАЧУК